

Հարց

Առևտրի հարկով հարկման կարգից հարկման ընդհանուր կարգին անցնելու պահից իրացման շրջանառության նկատմամբ հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարներից հաշվանցվում են, արդյոք, առևտրի հարկ վճարող համարվելու ժամանակահատվածում մատակարարների հարկային հաշիվներում առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարները:

Պատասխան

Ոչ: «Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ առևտրի հարկով հարկման կարգից ընդհանուր հարկման կարգի անցնելու պահից իրացման շրջանառության նկատմամբ հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարներից չեն հաշվանցվում առևտրի հարկ վճարող համարվելու ժամանակահատվածում մատակարարների հարկային հաշիվներում (ներմուծման դեպքում մաքսային հայտարարագրերում) առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարները:

Հարց

Առևտրի հարկ վճարողը կարո՞ղ է, արդյոք, իր կողմից մատակարարվող ապրանքների դիմաց գնորդի պահանջով դուրս գրել հարկային հաշիվներ:

Պատասխան

«Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի համաձայն՝ առևտրի հարկ վճարողներն իրենց կողմից մատակարարվող ապրանքների դիմաց կարող են հարկային հաշիվ դուրս գրել, եթե դրանց համար «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով մատակարարների կողմից ներկայացված են հարկային հաշիվներ (ներմուծման դեպքում՝ ներմուծման հայտարարագրեր): Ընդ որում, առևտրի հարկ վճարողների կողմից դուրս գրվող հարկային հաշիվներում նշված ավելացված արժեքի հարկի գումարը չի կարող գերազանցել մատակարարների կողմից ներկայացված հարկային հաշիվներում (ներմուծման դեպքում՝ ներմուծման հայտարարագրերում) առանձնացված ավելացված արժեքի հարկի գումարը:

Անհրաժեշտ է ի նկատի ունենալ, որ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի (ամսվա) սկզբին տվյալ տեսակի ապրանքային մնացորդի բացակայության դեպքում կուտակված ավելացված արժեքի հարկի գումարները հանվում են հաշվառումից, և հարկ վճարողին իրավունք չի վերապահվում դրանց չափով դուրս գրել հարկային հաշիվներ՝ հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանում ձեռքբերված նույն տեսակի ապրանքներ մատակարարելիս:

Հարց

Հաճախորդին նվիրաբերվող «Կուտակային» քարտում յուրաքանչյուր գնման դիմաց կուտակվող միավորները համարվո՞ւմ են, արդյոք, իրացված ապրանքի դիմաց կատարված զեղչեր և առևտրի հարկը ո՞ր գումարից պետք է հաշվարկվի:

Պատասխան

«Կուտակային» քարտում կուտակվող միավորները չեն դիտվում որպես հաճախորդին տրվող զեղչեր, այսինքն՝ վաճառվող ապրանքի գնի փոփոխություն

տեղի չի ունենում, և հետևաբար առևտրի հարկը հաշվարկվում է վաճառված ապրանքի գնից:

Հարց

Առևտրի հարկ վճարողների կողմից եռամսյակի ընթացքում ԼՂՀ ներմուծված այնպիսի ապրանքների ներմուծման ծավալը, որոնք ենթակա չեն ակցիզային հարկով հարկման և որոնց ներմուծումն ազատված է ավելացված արժեքի հարկից, 1.0 մլն դրամը գերազանցելու դեպքում, ի՞նչ ժամկետով և պայմաններով է առևտրի հարկ վճարողը դադարում համարվել այդպիսին:

Պատասխան

«Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ եռամսյակի ընթացքում առևտրի հարկ վճարողի կողմից ԼՂՀ ներմուծված այնպիսի ապրանքների ներմուծման ծավալը, որոնք ենթակա չեն ակցիզային հարկով հարկման և որոնց ներմուծումն ազատված է ավելացված արժեքի հարկից, 1.0 մլն դրամը գերազանցելու դեպքում, դադարում է համարվել այդպիսին՝ նշված փաստը տեղի ունենալու պահից: Նույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «գ» կետի համաձայն, մինչև տվյալ տարվա դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ չի կարող համարվել առևտրի հարկ վճարող:

Նշվածը չի տարածվում այն դեպքերի վրա, երբ առևտրի հարկ վճարողը միաժամանակ իրականացնում է հարկման ընդհանուր համակարգով հարկվող գործունեություն և նրա կողմից ներմուծվում են առևտրական գործունեության հետ կապ չունեցող ապրանքներ՝ հիմնական միջոցներ, հումք և նյութեր:

Հարց

Առևտրի հարկ վճարող համարվելու ժամանակաշրջանին վերաբերող՝ հարկ վճարողի կատարած ծախսերը հարկման ընդհանուր կարգին անցնելուց հետո ենթակա՞ են, արդյոք, նվազեցման:

Պատասխան

«Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի համաձայն՝ առևտրի հարկ վճարողը եկամուտների և ծախսերի հաշվառումն իրականացնում է համապատասխանաբար ելնելով իր կողմից եկամուտների ստացման իրավունքը ձեռք բերելու կամ դրա համար այդ ծախսերը ճանաչելու պահից (հաշվեգրման եղանակ)՝ անկախ եկամտի փաստացի ստացման կամ վճարումների իրականացման ժամկետից, հետևաբար առևտրի հարկով հարկման կարգից հարկման ընդհանուր կարգին անցնելիս ստացվող եկամուտներից չեն նվազեցվում առևտրի հարկ վճարող համարվելու ժամանակաշրջանին վերաբերող ծախսերը:

Հարց

Առևտրի հարկ վճարողների կողմից «Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի պահանջների խախտումով դուրս գրված հարկային հաշիվներում առանձնացված ավելացված արժեքի հարկի գումարները ի՞նչ ժամկետներում են պարտավոր վճարել բյուջե:

Պատասխան

Առևտրի հարկ վճարողները «Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջների խախտումով ավելացված արժեքի հարկի դրույքաչափի և գումարի վերաբերյալ նշում կատարելու դեպքում պարտավոր են առանձնացված ավելացված արժեքի հարկի գումարը վճարել պետական բյուջե առևտրի հարկի վճարման ժամկետում (մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող ամսվա 20-ը): Ընդ որում, բյուջե վճարման ենթակա ավելացված արժեքի հարկի գումարները արտացոլվում են առևտրի հարկի հաշվարկում:

Հարց

Խանութի միջոցով առևտրական գործունեություն իրականացնող ոչ առևտրային կազմակերպությունը կարո՞ղ է, արդյոք, գործունեության այդ մասով համարվել առևտրի հարկ վճարող:

Պատասխան

Ոչ, քանի որ «Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի համաձայն՝ առևտրի հարկ վճարող կարող են համարվել միայն առևտրական գործունեություն իրականացնող առևտրային կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը՝ օրենքի նույն հոդվածով սահմանված պայմաններին բավարարելու դեպքում: